

در جلسه کمیسیون کارآفرینی، اقتصاد دانش‌بنیان و بهبود فضای کسب‌وکار اتاق تبریز مطرح شد:

تشکل‌گرایی، توسعه اقتصادی و جوان‌گرایی

جلسه مشترک کمیسیون کارآفرینی، اقتصاد دانش‌بنیان و بهبود فضای کسب‌وکار اتاق تبریز با حضور سید مرتضی حاجی آقامیری، کمیسیون فرش، هنر و صنایع دستی اتاق ایران، هیئت‌مدیره انجمن جوانان، خانه صنعت، معدن و تجارت جوانان و اعضای این تشکل‌ها در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی اتاق بازرگانی تبریز، نوید امجد؛ رئیس کمیسیون کارآفرینی، اقتصاد دانش‌بنیان و بهبود فضای کسب و کار اتاق تبریز، در این نشست در ابتدا با اشاره به موضوع جلسه و همخوانی آن با موضوع جایزه نوبل اقتصادی سال 2024 «تشکل‌گیری نهادها و ارتباط آن با توسعه اقتصادی و رفاه اجتماعی» با ذکر مثالی از برنده نوبل «عجم اوغلی»، به تجربه ناموفق کشور افغانستان اشاره کرد و گفت: دولت این کشور به ILM& دلیل عدم دارا بودن ساختارها و نهادهای اجتماعی با کارکرد درست، علیرغم حمایت جامعه جهانی و تزریق منابع و کمک‌های مالی بین‌المللی، نتوانست به زیست خود ادامه دهد و با بازگشت حاکمیت قبلی، تمامی هزینه‌هایی که توسط جامعه جهانی که برای توسعه این کشور انجام شده بود، از بین رفت؛ چرا که نهادها و تشکل‌ها در این کشور برای صیانت از دستاوردها به بلوغ کافی نرسیده بودند.

وی با اشاره به تفاوت بین دو مفهوم رشد و توسعه افزود: در بسیاری از کشورها از جمله شوروی سابق، رشد بر اساس افزایش آمارهای تولید و جابجایی نیروی کار از بخش کشاورزی به بخش صنعت صورت می‌گرفت که می‌توانست شاخص GDP را بهبود ببخشد، اما این رشد، در نهایت منجر به توسعه پایدار آن کشور نشد. امجد در ادامه به اهمیت نقش جوانان و انجمن جوانان کارآفرین در پیشبرد توسعه کشور اشاره کرد و افزود: وضعیت حال حاضر و شرایط بحرانی نباید باعث ناامیدی جوانان شود و سرچشمه امید در درون هر شخص به صورت امری درونی باید جوشان بماند.

رئیس کمیسیون کارآفرینی، اقتصاد دانش‌بنیان و بهبود فضای کسب و کار اتاق تبریز تأکید کرد: انجمن جوانان کارآفرین برای توسعه و پیشرفت نیازمند بستر حقوقی در ساختار حاکمیت و رشد در دو آیتم ویژه محیطی و درونی است؛ در محیط قطعاً یک سری اصطکاک وجود دارد که به مرور برطرف می‌شود، اما مشکل اصلی مباحث درونی است، به همین منظور باید این انجمن‌ها تغییر نگرش دهند.

امجد ادامه داد: تشکل‌ها باید با فرهنگسازی و افزایش تاثیرگذاری به ایجاد گفتمان بپردازند و هنگامی که گفتمان ایجاد شد و در جامعه تسری یافت، به آن اندیشه و تشکل قدرت می‌بخشد.

وی تأکید کرد: از راه‌های قدیمی نمی‌توان به مقصدهای جدید رسید، بنابراین انجمن جوانان باید به سمت تاثیرگذاری بیشتر حرکت کند و باید از حساسیت زایی به سمت حساسیت زدایی و تنش زدایی برود. این امر نیازمند تغییر نگرش‌ها در داخل خود انجمن است.

سید مرتضی آقامیری؛ رئیس کمیسیون فرش، هنر و صنایع دستی اتاق بازرگانی ایران در این نشست با بیان اینکه شهر تبریز از دیرباز قطب صنعت، تولید، اقتصاد و آزادخواهی بوده است، بر لزوم اهمیت تشکل‌های اقتصادی در توسعه این شهر تأکید کرد.

وی با اشاره به تصمیمات اتخاذ شده در اتاق بازرگانی ایران گفت: بر این اساس تکلیف شده است که اتاق‌های بازرگانی فاقد انجمن جوانان کارآفرین، اقدام به تشکیل آن بکنند و اتاق‌هایی که دارای چنین تشکلی هستند، اما راکد و نیمه‌فعال است، این انجمن را فعالتر کنند. هدف از این اقدام توانمندسازی جوانان و نقش آفرینی آن‌ها در عرصه‌های مختلف است.

آقامیری با تأکید بر اینکه در فضای پرچالش فعلی برای توسعه بازارها و فرایندهای کسب و کار دو نکته بسیار ضروری وجود دارد، اضافه کرد: گام نخست تقویت تشکل‌ها و در مرحله بعدی تقویت و بسترسازی برای حضور بیشتر جوانان و بانوان در اتاق‌های بازرگانی است و تمرکز اصلی ما بر مسئله توانمندسازی، آموزش و جانشین‌پروری است. رئیس کمیسیون فرش، صنایع دستی و هنر اتاق بازرگانی ایران گفت: متأسفانه در کشور ما فرهنگ جانشین‌پروری چه در بخش خصوصی و چه در بخش دولتی ضعیف است و هیچگاه در اولویت تصمیم‌گیران و برنامه‌ریزان نبوده است، نتیجه این امر می‌شود مهاجرت فزاینده جوانان از کشور.

وی ادامه داد: متأسفانه برخی از مدیران ما تمایلی به ترک صندلی خود ندارند، به همین دلیل نیاز به جانشین‌پروری را احساس نمی‌کنند و شکستن این فضا نیازمند فعالیت کارآمد و پرشور خود اعضای انجمن جوانان نیز هست.

جعفر محرم‌پور؛ دبیر اتاق بازرگانی تبریز ضمن تأکید بر اهمیت شبکه‌سازی افزود: شهر تبریز علیرغم قدمت چندین ساله در حوزه تشکل‌ها تاکنون نتوانسته است در این زمینه موفق باشد، البته این مورد در تمام ایران نیز مصداق دارد.

وی ضمن معرفی کتاب «چرا ملت‌ها شکست می‌خورند» افزود: در این کتاب نکته مهمی مد نظر قرار دارد که به نوعی با فعالیت‌های اجتماعی اتاق‌های بازرگانی مرتبط است. در این کتاب اشاره شده است که نهادهای مشارکتی نقش جدی در کشورها دارند و فقر و ثروت کشورها ربطی به جغرافیای آن‌ها ندارد.

محرم‌پور ادامه داد: نمونه بارز این امر کشورهای کره شمالی و جنوبی هستند که علیرغم اینکه تقریباً در یک موقعیت جغرافیایی نزدیک به هم قرار دارند، در دو سطح متفاوت توسعه نیافتگی و توسعه یافتگی واقع شده‌اند. این امر را می‌توان ناشی از تفاوت در استانداردهای زندگی این دو کشور دانست، به طوری که در کشور کره شمالی ما با نهادهای انحصاری مواجه هستیم که در نهایت منجر به توسعه نیافتگی این کشور شده است و در کشور کره جنوبی، فعالیت گسترده نهادهای مشارکتی را شاهد هستیم که به توسعه یافتگی این کشور انجامیده است.

دبیر اتاق تبریز گفت: تفاوت‌های اقتصادی بین کشورها به دلیل تفاوت‌های نهادی است. منافع ملی در جاهایی که نهادهای مشارکتی نقش پررنگتری دارند، بیشتر جلوه پیدا کرده است و در جایی که نهادهای انحصاری فعالیت چشمگیرتری دارند، به دلیل تمرکز قدرت، اثرات طولانی مدت خود را در اقتصاد و جامعه نشان داده است و شاهد چرخه ماندگار فقر هستیم.

وی با بیان اینکه رویدادها و اتفاقات می‌توانند مسیر کشورها را متحول کرده و رشد یا مانع رشد آنها شوند، افزود: نهادهای فراگیر، عامل اصلی رشد و توسعه اقتصادی بلندمدت هستند که ما در کشور خود از آن بی‌بهره هستیم. نمونه بارز تعدد نهادهای انحصاری را می‌توان در زمان فصل بندی بودجه دید که باعث می‌شود، سالیانه مانند موریانه بخش اعظمی از بودجه کشور را می‌خورند و هیچ اثری از آن مشخص نیست.

محرم‌پور تصریح کرد: ما در کشور ایران با توسعه سر و کار نداریم، بلکه هر آنچه در اینجا اتفاق می‌افتد، حول واژه رشد است که منجر به درآمد پایدار برای کشور نمی‌شود. باید اذعان کرد با روش‌های قدیمی نمی‌توان به نتایج جدید رسید و برای توسعه نیازمند کلمات و کلید واژه‌های جدید هستیم.

وی گفت: یکی از مشکلات کشور ما این است که از سرمایه اجتماعی برخوردار نیستیم. سرمایه اجتماعی نیازمند مدلی است که در آن ابتدا باید حساس سازی شود، سپس اعتمادسازی و در نهایت برنامه عملیاتی تدوین شود. اگر سرمایه اجتماعی وجود نداشته باشد، رشد و توسعه غیر ممکن است.

محرم پور با بیان اینکه طی سال گذشته انجمن جوانان کارآفرین؛ یک نفر نماینده بدون رای در شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان آذربایجان شرقی دارد، گفت: هیئت مدیره این انجمن با شرکت در کمیسیون های متعدد می توانند مسائل خود را طرح کنند.

در ادامه این نشست هیئت مدیره انجمن جوانان و اعضای این انجمن به بیان دیدگاه های خود در راستای توسعه فعالیت ها و موانع موجود پرداختند.